

Wie geeft er straks nog Duits?

Dag van de Duitse taal 2017

Achtergrond - 23 maart 2017 - Auteur: Wiebke Pittlik

Donderdag klinken op scholen in het hele land Duitse liedjes door de intercom, ruikt het naar braadworsten of Kuchen en hangen Duitse vlaggetjes in de lokalen. De Dag van de Duitse taal wordt door veel docenten aangegrepen om van de lessen kleine feestjes te maken. Maar zorgen zijn er ook, over het gebrek aan docenten bijvoorbeeld.

Duits geldt als een van de vakken waarvoor niet genoeg docenten te vinden zijn. Het ministerie van Onderwijs heeft eind februari nieuwe ramingen van de tekorten naar de Tweede Kamer gestuurd, samen met een Plan van Aanpak.

Uit die ramingen van onderzoeksbureau Centerdata blijkt dat voor Duits in het voortgezet onderwijs in 2020 134 fulltime arbeidsplaatsen niet kunnen worden ingevuld. Het aantal openstaande vacatures zal dan alleen bij Informatica en Klassieke Talen hoger zijn. Centerdata geeft aan dat deze piek aan tekorten eigenlijk al in 2016 was verwacht. Maar doordat leraren langer doorwerken en het aantal leerlingen terugloopt, is deze piek nu een paar jaar later.

Uitval studenten lerarenopleidingen

Het gebrek aan docenten Duits is het grootst in de grote steden. "Het komt voor dat scholen wekenlang geen Duits aanbieden omdat er geen docent is", zegt Trixie Hölsgens, medewerker onderwijs bij het Duitsland Instituut. In het oosten van het land hebben scholen veel minder moeite om docenten te vinden, al is het wel een landelijk probleem dat veel docenten onbevoegd zijn.

#DagvandeDuitsetaal

Meer dan 200 scholen doen mee aan de zesde Dag van de Duitse taal, een initiatief van de Actiegroep Duits, die zich tot doel heeft gesteld kennis van de Duitse taal in Nederland te stimuleren. In de actiegroep, waarbij ook de Duitse ambassade is betrokken, werken bedrijfsleven en onderwijsorganisaties samen. [Meer informatie op Machmit.nl](#)

Het plan van aanpak van het ministerie van Onderwijs geeft vijf 'lijnen naar oplossingen', maar over extra investeringen wordt niet gerept, tekende de onderwijsbond Aob aan toen het plan bekend werd. Het ministerie wil meer

studenten op de lerarenopleidingen krijgen en vooral ook zorgen dat de uitval wordt teruggedrongen. Momenteel valt grofweg een 20 tot 25 procent van de studenten af. Bij Duits geldt dat slechts zeer weinigen zich aanmelden op de opleidingen.

"Een scholier weet veel te goed hoe het is om leraar te zijn. Andere beroepen kunnen ze romantiseren, maar ze zien dagelijks hoe zwaar leraren het hebben", zegt Hölsgens. "Daarom moeten we beginnen met de huidige leraren en hun salaris en werkdruk aanpassen. Kleinere klassen zou schelen, maar ook kleine verbeteringen als een microfoon in de klas en meer waardering voor de inzet van een docent kunnen al verschil maken."

Zij-instroom en native speakers

Met verschillende initiatieven wordt de laatste jaren geprobeerd het docententekort bij Duits aan te pakken. Vijf universiteiten bieden sinds het begin van dit studiejaar een [gezamenlijke tweejarige master Duits](#) aan. Een uitzonderlijke samenwerking. Het is een master die een zeer goede kans op een baan biedt, maar toch loopt het nog niet storm.

Een ander initiatief was het inmiddels afgeronde [VU Schooltalenproject](#), waarmee de Vrije Universiteit Amsterdam middelbare scholieren kennis wilde laten maken met de talenstudies.

Via verschillende projecten zijn de afgelopen jaren ook Duitse native speakers geworven. Hölsgens: "Daarover zijn de meningen verdeeld, er zitten wel wat haken en ogen aan. De Nederlandse schoolcultuur is bijvoorbeeld heel anders dan de Duitse."

Het ministerie wil daarnaast de zij-instroom bevorderen. Daarvoor is dan wel een goede begeleiding nodig, aldus het plan van aanpak. Hoe die begeleiding moet worden vormgegeven en gefinancierd, is niet uitgewerkt. Het ministerie roept scholen en organisaties op om de plannen verder uit te werken.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/20658/wie-geeft-er-straks-nog-duits>